

Nr 455

Av herr **Holmberg**, om sänkning av rösträttsåldern.

(Lika lydande med motion nr 546 i Andra kammaren)

I Sverige sänktes rösträttsåldern 1945 till 21 år. En ytterligare sänkning av rösträttsåldern ter sig nu önskvärd från många synpunkter, och vi vill därför förorda att valrätt bör tillkomma varje svensk medborgare som fyllt 18 år. Enligt författningsutredningens bedömning föreligger inte några avgörande hinder av teknisk natur mot att låta rösträttsåldern inträda den dag en person uppnår viss ålder. Med hänsyn härtill anser vi att rösträttsåldern bör inträda vid fyllda 18 år och ej i enlighet med nuvarande system året efter uppnådda 18 år. Som motivering för en sänkning av rösträttsåldern får vi åberopa följande.

Dagens ungdom torde ha större möjligheter än tidigare generationers ungdom att mera allmänt göra sig förtrogen med samhällsfrågorna. Skolundervisningen avser mer än tidigare att lära de unga hur samhället fungerar. Samtidsproblemen ägnas större uppmärksamhet, och press, radio och television torde inte minst hos ungdomen bidra till ett tidigare samhällsmedvetande. Då ungdomens insikter om samhället ökat bör det ifrågasättas om det inte vore rimligt att dess möjligheter att utöva ett direkt politiskt inflytande anpassas efter den tidigare mognaden. Ungdomen har ju bestämda skyldigheter gentemot samhället även innan den äger rätt att delta i de politiska valet. Värnplikt och skyldighet att betala skatt skall fullgöras. På arbets- och bostadsmarknaden är ungdomar under 21 år talrikt företrädda.

Redan nu är 18 år den ålder då betydande förändringar i ungdomens rättigheter och skyldigheter äger rum. Kvinna äger då rätt att ingå äktenskap, i vissa fall även utan föräldrarnas samtycke. Vid denna ålder inträder enligt nuvarande bestämmelser full straffmyndighet och möjligheterna till åtalseftergift upphör.

Det bör även framhållas att samtliga politiska ungdomsorganisationer är överens om att rösträttsåldern skall sänkas.

Befolkningsutvecklingen i förening med en stigande levnadsålder har under de senaste decennierna medfört en förskjutning av åldersstrukturen. De icke produktiva åldersgrupperna har starkt ökat i förhållande till de produktiva, en utveckling som kan väntas fortsätta under överskådlig tid. Denna utveckling har lett till att de äldsta åldersgrupperna har fått ett —

relativt sett — större inflytande. För att bibehålla relationerna mellan de skilda åldersgruppernas röstmässiga styrka bör möjligheterna för ungdomen att delta i de politiska valen ökas genom en sänkning av rösträttsåldern.

I detta sammanhang bör det också framhållas att det synes vara rimligt att samtidigt med att en sänkning av rösträttsåldern sker till 18 år, det även undersökes om myndighetsåldern i civilrättsligt avseende kan sänkas till 18 år. Det ter sig av principiella skäl stötande med skilda åldersstreck vad gäller politisk och civilrättslig myndighetsålder.

Aberopande det anförda hemställes,

A. att riksdagen måtte

1) besluta såsom vilande grundlagsändring att rösträttsåldern vid val till riksdagens andra kammare sänkes från nuvarande året efter uppnådda 21 år till fyllda 18 år;

2) besluta att rösträttsåldern vid kommunala val sänkes på samma sätt;

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga förslag till grundlagsändringar.

Stockholm den 26 januari 1964

Yngve Holmberg

Nr 456

Av herr Sundin m. fl., om ny organisation för självstyrelsen på länsplanet.

(Lika lydande med motion nr 543 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1964

Sven E. Sundin

Thorsten Larsson

Harald Pettersson
